

Greenland Decision-ip Avataaniit Nalilersorneqarnera

Eqikkarnera

Greenland Decision-ip nalilersorneqarnera una EU-p 2014-2020-mi aningaasalersuineramik isumaqatigiissummut (EFI) 2017-imi piffissap qiteqqunnerani nalilersorneqarnerani ilanngunneqassaaq. Piffissaq 2014-2020-p ingerlanerani EU-p Kalallit Nunaanut € 217.8 millioninik nassiussinerminut GD atussavaa. Isumaqatigiissummi anguniarneqartut tassaapput illuatungeriinni qanimut ataavartumillu attaveqaqatigiinnerit qulakkeernissaat taamaalisukkullu Kalaallit Nunaani piujuarnissamik toqqammaveqartumik ineriartortitsinissamut tapersiillutik. Isumaqatigiissut aamma politikkikkut ersarissumik angusaqarusussuseqarpoq: ajornartorsiutinut ataatsimut soqutigisat politikkikkut oqallissutiginnissaat qulakkeerniarlugu.

Attuumassuteqarnera: GD-mi isumaqatigiissut EU-p Kalaallillu Nunaata qanimut attaveqaqatigiinnissaannut attassinissamut kiisalu EU-p Kalaallit Nunaata imartaani aalisarsinnaanerminik pingaartitsineranut attuumassuteqarpoq. Ilinniartitaanermut pilersaarutitut allakkiap qitiutinneqarnera Kalaallit Nunaanni attuumassuteqartunut aamma attuumassuteqarpoq. Isumaqatigiissummi politikkikkut oqallinnissamik anguniagaqarusussuseq EU-p tulleriiarineranut aamma naleqquppoq, tamanna politikkikkut allagaatini takuneqarsinnaavoq. Taamaakkaluartoq ajornartorsiutinik siammasinnerusumik oqaloqatigiinnissamut EU Kalaallillu Nunaat aalajangersimasumik soqutigininnermik takutitsisimangillat.

Naammassisaqarsinnaassuseq, sunniutit piujuartitsinerlu: Isumaqatigiissut Kalaallit Nunaani ilinniartitaanerup allaffissornerullu pitsanngoriarneranut tapersiisimavoq. Kisiannili Kalallit Nunaata aningaasaqarneranik pitsanngoriartitsisimangilaq. Politikkikkut tunngavissanik pilersitsisoqarsimangilaq piffissamilu tassani politikkikkut ajornartorsiutit siammasinnerusut pillugit killilimmik naapiffeqartoqarsimavoq.

Naammassisaqarsinnaassuseq: Naammassisaqarsinnaasusermi pissarsiat nalunaarusiornermi malittarisassanut attuumassuteqarput, taakkulu pilersaarusiortimmi Kalaallit Nunaanut tulluarsarlugit annikillineqarsimapput.

Naalagaaffimmut tapiissutinut sanilliullugu EU-mi tapersiissutit pitsaanerulersitsineri: EU-p missingersuutitigut kiisalu matuma pisariaqassusaa naapertorlugu piumasaqaatinut atatillugu tapiissutiminit pitsaanerulersitsisarpoq, taamaaliornerullu kalaallit pisortaqaarfiini politikkini pilersaarusiornissamut naammassinnissamullu piginnaasaanik pitsanngueqataasimavoq.

Ataqatigiinnera suleqatigiinneralu: Avataaniit aningaasaliisarneq pillugu isumaqatigiissutinut (EFI) killiffiit killeqarsimapput, isumaqatigiissummi politikkikkut piffiit arlallit aalajangersimasut Kalaallillu Nunaani immikkorluinnaq ittumik inissisimaneq peqqutaallutik.

Inerniliineq 1: Isumaqatigiissut politikkikkut aaqqinermik kinguneqarpoq. Avataaniit aningaasaliisarneq pillugu isumaqatigiissut aalajangersimasooq Kalaallit Nunaata, Danmarkip EU-llu naalakkersuinnikkut suleqatigiissimanerani kiisalu soqutigisaqartut tamarmik soqutigininnerisa tunuliaqutaasigut taamaallat paasineqarsinnaavoq.

Inerniliineq 2: Isumaqatigiissut pitsanngoriartitsisimavoq. Kalaallit Nunaat EU-mi Issittumi nuumasinnaasutut sulisinnaanera qulakkeerneqarsimavoq kiisalu Issittumi innuttaasut atugarisaat immikkut ittut pillugit EU ilisimasaqarnerulersimalluni.

Inerniliineq 3: Kalaallit Nunaani nungusaataangitsumik ineriartornissaq pillugu suleqatigiinnermi pissutsit allanut naleqqiullugit iluaqutaasimapput, Kalaallit Nunaaniit piginninneq annertoq aqqutigalugu naammassisaqarsinnaassusermullu oqaluuserisassanut naapertuuttumik. Piginnittuuneq taamaakkaluartoq soqutigisaqartunut siammartinneqarsinnaagaluarpoq – assersuutigalugu Kalaallit Nunaani innuttaasunut.

Inerniliineq 4: Ataatsimut soqutigisat aallussinermut tunngatillugu suleqatigiinnermi nunarsuarmi unammilligassanut qisuariarnerit pitsaavallaarsimangillat taamatuttaaq eqeersimaartumik oqaluuserisassaliorderit (Siunnersuisoqatigiit 2014-imi aalajangersagaanni tamanna aamma eqqaaneqarpoq). Politikkikkut aalajangersimasumik oqallissutissat (ilinniartitaanerup saniatigut) tunngavissaannik aaqquissuussaalluakkamik angusaqarluarusuttunillu pilersitsinissamut EU-miit Kalaallit Nunaaniillu soqutigisat patsisissallu killeqarnerat tamatumunnga pissutaasimavoq.

Inerniliineq 5: Illuatungeriit siunissami qaninnerusumi peqataalersussat akornanni politikkikkut suleqatigiinnissaasa itisilernerqarnissaanik periarfissaqarpoq, tassa soqutigisanik suussusersiipallannikkut erseqqissaanikkullu, oqaloqatigiinnissamik tunngavilersuinikkut kiisalu suliaassanik isumagisassanillu agguassinikkut (ingammik EU-minngaanniit).

Innersuussutit: Ukiumut marloriaq politikkikkut ilinniartitaaneq pillugu oqallittarnerup akulikinnerulersinnissaa, tassa ukiumut amerlanerusoriarluni oqallittarnissaq eqqarsaatersuutaasinnaavoq, isumaqatigiissummi pilersaarusiornermilu allakkiani naleqqersuutitut anguniakkanullu naleqqussarnissaq pillugu. EU-p aamma isumaliutigisariaqarpaa, politikkikkut anguniakkanut isumaqatigiissut qanoq tunniussaqaqluarsinnaanersoq, aamma periarfissanik atorluaanissaq kiisalu isumaqatigiissutsip 2020 qaangiunnerani atorneqarsinnaaneranik qulakkeerinninnissaq.